SERENISSIMAE PRINCIPI

ELIZABETHAE DEI GRATIA ANGLIÆ, FRANCIÆ

& Hiberniæ Reginæ &c. virtutis & vitæ fortunatum progressum.

SI nobis res esset, Serenissima Princeps, vel cum ijs, qui artem Musicam, quia non norunt, non probant, vel cum ijs, qui ipsi iudicio ex arte carentes eius præstantiam admirabili sonorum effectu metiuntur: Philosophos, Mathematicos, Rerumpub. architectos aduocaremus, qui eius necessarium Reipub. vsum argumentis & experiētia, vel infensissimo Musici nominis hosti extorquerent: Poetas & allegoricè docētes quosdam Physicos citaremus, qui apud homines imperitos illos quidē, sed incredibili tamen rei Musicæ admiratione delinitos facile impetrarent, cum ea arte nullam esse aliam quæ de principatu possit contendere. Sed cum apud tuam Maiestatem res agatur quæ delectu tuo iudicium tuū prodidisti, & canendi peritiā tibi probari, in eo probas omnibus, quod ei arti ita semper regiè incubueris, vt in ea iam egregiè profeceris, & cum summis artificibus comparata, vel vocis elegantia, vel digitorum agilitate facile illis præmineas, satis erit in tua solius scientia & iudicio conquiescere, neque pluribus ad fidem rei faciendam argumentis vti, ne vel dubitando suspicionē ementitæ laudis videamur alicui ingenerare, vel nimis curiosa argumentatione, aliquid de tuæ Maiestatis præstanti iudicio detrahere, quasi vel parum consideratè eam primo cōplexa fueris vel iam de priori sentētia vacillare cœperis, cui si nostrā operā probamus, omnibus eam probatā iri cōfidimus, cū iudicio tuo ab omnibus tātum tribuatur. Qua itaque es peritia, Illustrissima Princeps, ad tuam Maiestatem, vt iudicem confugimus, qua clementia vt ad patronam nos recipimus, quæ prolem hanc nostram tua auctoritate sic apud omnes tueare, vt nos ipsos liberalissimo tuo stipendio hactenus aluisti. Confidentiæ nostræ ignoscet Serenissima Maiestas tua, quòd tantam Principem sic ausi simus interpellare, cum è solo voluntatis tuæ testimonio pendeat, debeamusne vlterius in hoc genere progredi, an hoc vno libro labores nostros terminare. Deus. opt. Max. Maiestatem tuam diu, incolumiter, fortunatè nobis conseruet.

TVÆ MAIESTATIS
humillimi Seruientes. Tho.
Tall. & Guil. Birdus.

T. V.

IN MVSICAM THOMAE TALLISII, ET GVILIELMI BIRDI.

QVanti sit precij res Musica, quamq; regendis
Insanis animi motibus apta, docent,
Qui numeros formæ sedem cuiuslibet esse,
E quibus efficitur Musica forma, docent.
Quid? quod nemo docet, quonam Respublica pacto
Formanda, & quonam prima iuuenta modo,
Quin idem doceat, primam quod Musica sedem
Obtineat, primo sitq; docenda loco.
Quid? quod & insignes medici, qui sana valere
Corpora, & à morbis antè tuenda docent.
Hæc duo commendant nobis, vt corpora motus
Conseruet, mentem Musica sana regat.
Cum medicis, & philosophis annosa vetustas
Conspirans hanc est tota sequuta viam.
Sed neque posteritas, quacum nunc viuimus, illam
Non probat, aut à se prorsus abire iubet,
Quamuis certa loci, & rerum discrimina ponat,
In quibus hanc nimiam non placet esse sibi.
Hoc tamen obtinuit communi Musica iure,
Vt quò quisque sapit rectius, ornet eam.
Hoc etiam obtinuit, quo summo iure triumphet,
Quo viuet, quamuis cætera mortis erunt,
Regia Maiestas ætatis gloria nostræ
Hanc in delicijs semper habere solet.
Nec contenta graues aliorum audire labores
Ipsa etiam egregiè voce manuq; canit.
Hanc aliæ gentes, vt eam vel semper amarunt,
Ausæ sunt scriptis nobilitate suis.
Illustres animæ, quia, quæ cecinere scienter,
Non inuiderunt omnibus illa cani.
Harum nostra prius magnos mirata labores
Anglia, sed semper passa latere suos,
Tallisium, Birdumq; duces iam nacta lubenter,
Quæ peperit, patitur pignora luce frui:
Atque per externas gentes, quæ gratia prœlo,
Iudicio artificum discutienda vehi.
Tantum illis tribuit, quos primos deligit, vt sic,
Iudicio patriæ siquid honoris inest,
Nomen honoratum sibi promereatur vterq;,
Musica quà magnum peruia nomen habet,
Quorum iudicio fidens se pandit apertè
Musica, quam Oceani Regia diues alit.

Richardus Mulcasterus.

IN EANDEM THOMAE TALLISII,
ET GVILIELMI BIRDI MVSICAM.

Extera quos genuit tellus, cum nominis alma
 Musica præcones cerneret esse sui,
Illorumque opera per summa cacumina laudum
 Se celebrem vulgo conueniente vehi:
Orlandum numeros diuina voce sonare,
 Edere & immensæ posteritatis opus,
Suauia Gombardum modulamina fundere dulcem,
 Clementem placidos concinuisse modos,
Temporis Alphonsum nostri Phœnica creare
 Carmina, quæ Phœbus vendicet esse sua:
Denique nominibus plena omnia talibus, Anglum
 In nullo impressum nomen habere libro,
Penè subirasci cœpit, nostrosque Britannos
 Indignos donis insimulare suis.
Quos certò scierat multum potuisse canendo,
 Miratur nullos edere velle libros.
Cuius cum cuperent tristem finire querelam,
 Tallisius magno dignus honore senex,
Et Birdus tantum natus decorare magistrum,
 Promittunt posthac non fore, vt ante fuit.
Cudendosque suos cantus, sua carmina curant,
 Illa aliorum oculis passus vterque legi.
Quæ quo iudicio sint edita, iudicet ille,
 Qui cum iudicio, quæ legit, illa legit.
Certè ego, si pueris rudibus censura daretur,
 Diuino auderem dicere nata stylo,
Dignaque quæ toto circumferrentur in orbe,
 Anglia quò ciues iactitet esse suos
Hæc habui, venerande senex, mihi magne magister,
 Danda tibi mentis conscia signa meæ.
Hæc habui, iuuenis nostræ spes altera gentis,
 Quæ fundo in laudem carmina nata tuam.
Communemque mihi tecum sic orno magistrum
 Carmine, vt Harmonici tu potes arte modi.
Quod si quando mihi dederit diuina voluntas,
 Musica cum linguis iungere vt arma queam,
Nulla voluntatis deerit pars debita nostræ,
 Quin debere mihi se quoque Musa putet.
Interea, mihi dum succrescit longior ætas,
 Hæc vobis animi sint bona signa boni.

Ferdinandus Richardsonus.

Diligentia in omnibus rebus plurimum valet: hæc præcipuè colenda eſt nobis, hæc ſemper adhibenda, nihil eſt quod non hæc aſſequatur: qua una virtute omnes reliqꝫ virtutes continentur.

A Spi ce Do mi ne, qui a fa cta est fa cta est, a spi ce Do mine,

quia facta est de so la ta ci uitas, quia fa cta est de so la ta ci ui-

tas deso la ta ci ui tas, plena di ui ti-

js plena di ui ti js plena di ui ti js, se det in tristi ti a ij

tri sti ti a, nõ est qui cõ so le tur e am, nõ est qui cõ so le tur eam,

e am, ni si tu De us noster, ij ni si tu Deus no-

ster De us no ster, ij ni si tu Deus noster Deus no-

ster.

ATtol li te por tas prin cipes ij ve ſtras prĩ cipes, ve ſtras,

ij attol li te por tas prĩ cipes ve ſtras, prĩ ci pes ve-

ſtras, & e le ua mini portæ æterna les, ij

æternales & intro i bit rex glo ri æ rex glori æ,

& intro i bit rex glo ri æ, quis eſt iſte rex glo ri æ, Dominus fortis & potens

In

in præli o, Dominus virtutũ ip se est rex glori æ, Dominus virtutum Dominus virtutum ip se

est rex glo ri æ. Glo ri a Pa tri & Fi li o & spi ri tu i san-

cto, ij Sicut e rat in principi o, & nũc & sẽper ij

sem per, & in se cu la se cu la se culorum, A-

men. Sicut &c.

O lux be a ta tri nitas, & princi palis v nitas, jam sol re ce dit ig-

ne us, ij in funde lumē cor dibus, ij cor di bus.

Te mane laudū car mi ne, te nostra supplex glo ria, ij per cūcta

laudet se cu la, ij lau det se cu la,

D E o Patri sit glori a, glori a sit glo ri a, e ius que so li Fi li o Fi li o,

e ius que so li Fi li o, cũ Spi ri tu pa ra cleto ij pa racle to, & nũc

& in perpetuum: in perpe tuum, & nũc & in perpe tu um perpetuum, & nũc & in perpe-

tuum perpetuum, & nũc & in perpetuum, a men. a men. A-

men.

L Audate pu e ri Do minum, laudate nomẽ Domini: ij

Sit nomẽ Do mini be nedi ctũ, ex hoc nũc & vſ que in ſe culum, ex hoc

nũc & vſ que in ſe culum: au xi li ũ me um à Domino, qui fecit cœlũ & terrã ter rã,

ij au xi li ũ me um à Do mi no à Do mi no, qui fe cit

cœlũ & ter ram, ij cœ lũ & ter rã: be ne fac Domine bo-

nis

nis, ij & rectis corde ij & re ctis cor de, be-

ne fac Domine bo nis, & rectis cor de, ij bene

fac Do mine bo nis bo nis, & re ctis cor de & rectis corde ij & rectis cor-

de.

MEmen to homo quod cinis es quod ci nis es, memẽ to homo, & in

ci nerem & in ci nerem re uer te ris, re uer te ris, & in ci nerem re uer te ris re uer te-

ris, ij re uer te ris, re uer te ris, ij

& in ci nerem reuer te ris, ij reuer te ris.

D

A mihi au xi li um detribu la ti o ne de tribu la ti o ne, ij

da mi hi au xi lium detri bu la ti o ne, da mihi au xi li um

de tri bu la ti o ne, quia va na ſalus homi nis, ij ſalus ho mi nis ij

qui a va na ſalus ho mi nis ſalus ho minis, ij aut

a liquid ſaltē re ſpirandi tem pus, aut a liquid ſal tē re ſpiran di tēpus, aut a liquid

ſaltem

C

ſal tē reſpirandi tem pus tem pus, vt plāgā iuuentu tē me am, ij

iuuentu tē me am, ij

iuuentu tē me am ij iuuentutem me am, vt plāgā iuuen tu tē me-

am iuuentu tē me am, vt plāgā iuuen tu tē me am iuuentu tē me am.

D O mi ne, ſe cũdũ a ctũ me ũ a ctũ me ũ ſe cũ dũ

actũ me ũ, ij ij Do mine, ſe cũ dũ

a ctũ me um ſe cũdũ a ctum meũ no li me iu di ca re, ij

iu di ca re, nihil dignũ di gnũ nihil di gnũ in cõſpectu tu o e-

gi, ij ij in cõſpe ctu tuo e gi e gi.

Ideo

I

De o de pre cor i de o de pre cor maiesta-

-tem tu am, ij maie sta tẽ tu am, ij

vt tu Deus, de le as i ni quita tẽ meam, ij vt tu Deus, de-

le as i ni quita tẽ me am, vt tu Deus, de le as i niqui ta tẽ me am, de le as i ni qui-

ta tẽ me am.

S Vſcipe quæſo Domine vocẽ cõſitẽ tis, vocẽ cõ fi ten tis, ij

ſuſcipe queſo Domine vocẽ cõſitẽ tis, ij cõ-

fitẽtis, ſce le ra mea nõ defẽdo nõ de fen do, ij pecca ui: ij

De us mi ſe rere me i, pecca ui, ij dele culpas meas grati a tu-

a, grati a tu a ij grati a grati a tu a gratia

S V ſci pe quæſo Domine vocẽ cõfi tẽ tis cõfi tẽtis vocẽ con fiten tis, ij

ij ſce le ra me a nõ defẽdo nõ defen do, pecca ui, ij pecca ui,

De us mi ſe re re me i, mi ſe re re me i pec ca ui, ij de le culpas me as grati a tu-

a, gra ti a tu a gra ti a tu a ij grati a tu a. ij

ij tu a grati a ij tu a.

SI e nim i niquita tes recordaberis quis su sti ne at, ij ij

quis enim iustus ij qui se di ce re au de at sine peccato es se sine peccato es se,

ij nullus est enim mũdus in cõspectu tu o in cõspectu tu o, ij

ij nullus est enim mundus in cõspectu tu o,

in cõspectu tu o. ij

S I enim i niquita tes recorda beris recordaberisquis susti ne at, ij quis

enim iustus qui se di cere audeat sine peccato esse, ij sine peccato sine peccatoes-

se peccato esse, nullus est enĩ mũdus in cõspectu tu o in cõ spectu tu o, ij nul-

lus est enim mũdus in cõspectu tu o in cõspectu tu o, ij

in cõspectu ij tu o.

D

MI se re re mi hi Do mine, Do mi ne mi se re re mi hi Do mi ne,

& ex au di ij o ra ti o nē me am, ij o ra ti onem

me am, CANON Due partes in vna, in subdiatesseron. Mi se re re mi hi Domine, & ex au di o ra ti o nē me-

am ij o ra ti o nem me am, ij me am.

LAudet te cor meũ cor me ũ, laudet te cor meũ, laudet te lin gua mea & om-

ni a oſſa me a dicāt, Domine quis ſi milis tu i, tu es Deus omnipotẽs quẽ trinũ in perſo-

nis, & v nũ in ſubſtan ti a de i tatis co limus & a do ramus, Fi lium de Patre v nige-

ni tum, Sanctā & in di uiduam tri ni ta tẽ v nũ De ũ omnipoten tem, ij

vnũ Deũ omnipotẽ tẽ omnipotẽ tẽ Deũ omnipotẽ tẽ.

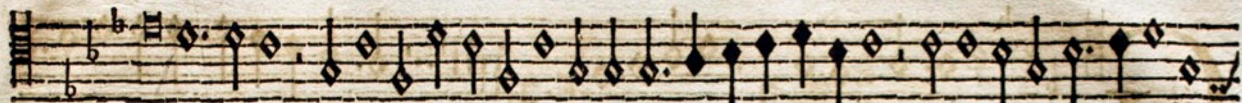
F Ac nos per ipſam gra ti am tu am, gra ti am tu am, ſemper in fi-

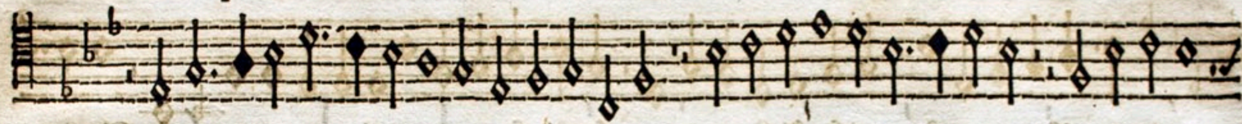
de ſta bi les in fi de ſta bi les, ſem per in fi de ſta bi les in fi de ſta bi les,

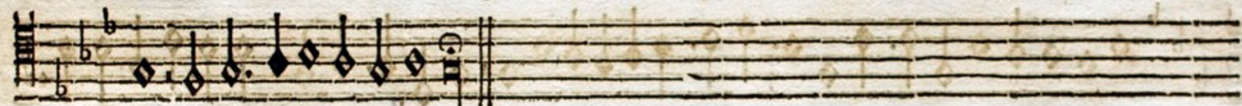
ſemper in fi de ſta bi les in fi de ſta bi les, ſem per in fi de ſta bi les, & in o pe-

re ef fi ca ces, ij &

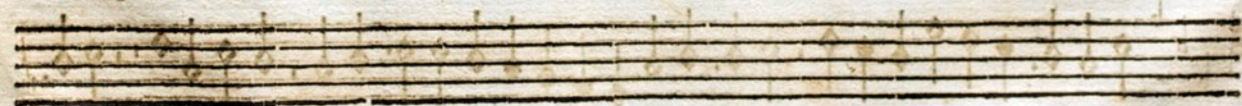
in o pe re ef fi ca ces, vt per fi dem re ctã & condigna fi de i o pe ra fi de-

i o pe ra, ad vitam te mi ſe ran te te mi ſe ran te, ad vitam te mi ſe ran te

te mi ſeran te per ue ni amus, per ue ni a mus e ter nam, per ue ni a-

mus per ue ni amus e ternam.

G Lo ri a Pa tri qui cre a uit nos, Glo ri a spi ri-

tu i San cto qui sancti fi ca uit nos sancti fi ca uit nos, ij Glo ri-

a summæ & in di ui du æ tri ni ta ti, cu ius o pe ra in se pa ra bi li-

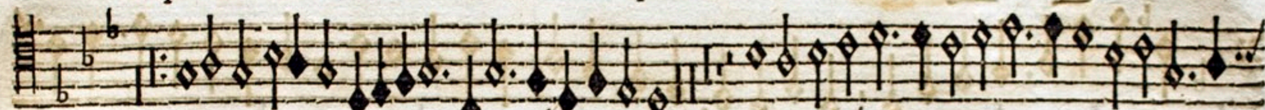
a sunt, cu ius o pe ra cu ius o pe ra in se pa ra-

bi li a sunt in se pa ra bi li a sunt cu ius im pe rium, cuius

impe-

im pe ri ũ ſi ne fi ne ma net, cuius impe ri ũ, ſi ne fine ma net ſine fi ne ma net

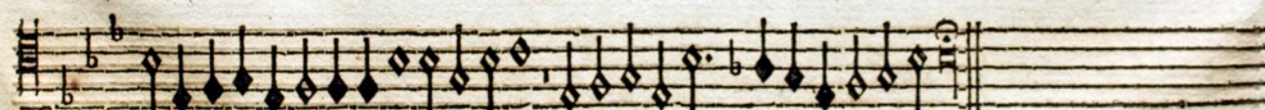
te decet hym nus:ij ti bi bene di cti o & cla ri tas, tibi gra ti-

arum a cti o, tibi honor, vir tus & for ti tu do De o noſtro, in ſe cu la ſe cu lo rũ, Amẽ, ij

in ſe cu la ſe cu lo rũ. Amẽ, A mẽ, ſe cu lo rũ A-

mẽ, ij ſe cu lo rũ, A mẽ.

Canon in vni sonus.

M I se re re no stri Do- mi ne, mi se re re no- stri, mi se re re no stri.

Canon in vni sonus.

M I se re re no stri Do mine,

mi se re re no stri. mi se re re no stri ij

no stri.

AVTORES CANTIONVM AD LECTOREM.

Has tibi primitias ſic commendamus, amice
Lector, vt infantem depoſitura ſuum
Nutricis fidei vix firma puerpera credit,
Queis pro lacte tuæ gratia frontis erit.
Hac etenim fretæ, magnam promittere meſſem.
Audebunt, caſſæ, falcis honore cadent.

THE EXTRACT AND EFFECT OF THE QVENES Maiesties letters patents to Thomas Tallis and VVilliam Birde, *for the printing of musicke.*

ELIZABETH by the grace of God Quene of Englande Fraunce and Irelande defender of the faith &c. To all printers bokesellers and other officers ministers and subiects greting, Knowe ye, that we for the especiall affection and good wil that we haue and beare to the science of musicke and for the aduauncement thereof, by our letters patents dated the XXII. of Ianuary in the XVII. yere of our raigne, haue graunted full priuiledge and licence vnto our welbeloued seruaunts Thomas Tallis and VVilliam Birde Gent. of our Chappell, and to the ouerlyuer of them, & to the assignes of them and of the suruiuer of them, for XXI. yeares next ensuing, to imprint any and so many as they will of set songe or songes in partes, either in English, Latine, French, Italian, or other tongues that may serue for musicke either in Churche or chamber, or otherwise to be either plaid or soonge, And that they may rule and cause to be ruled by impression any paper to serue for printing or pricking of any songe or songes, and may sell and vtter any printed bokes or papers of any songe or songes, or any bookes or quieres of such ruled paper imprinted, Also we straightly by the same forbid all printers bookesellers subiects & strangers, other then as is aforesaid, to do any the premisses, or to bring or cause to be brought out of any forren Realmes into any our dominions any songe or songes made and printed in any forren countrie, to sell or put to sale, vppon paine of our high displeasure, And the offender in any of the premisses for euery time to forfet to vs our heires and successors fortie shillings, and to the said Thomas Tallis & VVilliam Birde or to their assignes & to the assignes of the suruiuer of thē, all & euery the said bokes papers songe or songes, VVe haue also by the same willed & commaunded our printers, maisters & wardens of the misterie of stacioners, to assist the said Thomas Tallis and VVilliam Birde & their assignes for the dewe executing of the premisses.